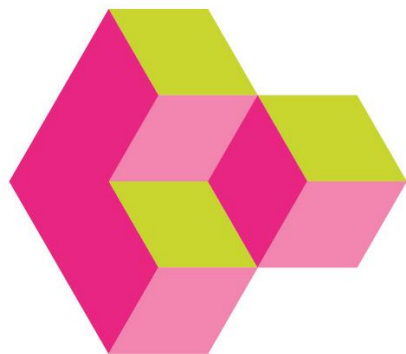

Werkplan Cultuurconnectie 2017

Prioriteiten en hoofdthema's

Zoals vastgesteld door de leden van Cultuurconnectie op de algemene ledenvergadering van 24 november 2016.

Cultuurconnectie

Brancheorganisatie voor cultuureducatie, amateurkunst en volksuniversiteitswerk

Utrecht, november 2016

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Hoofdthema's en prioriteiten in activiteiten	3
2. Kantoororganisatie en financiën	4
Bijlage: uitwerking activiteiten	

Inleiding

Voor u ligt het Werkplan Cultuurconnectie 2017. Dit werkplan vindt zijn basis in het Strategisch meerjarenplan 2015-2018 en geeft inzicht in wat de prioriteiten en hoofdthema's van de branchevereniging voor het komende jaar zijn. Het Werkplan 2017 en de actualisering van het strategisch plan en bijbehorende meerjarenbegroting 2017, 2018, 2019 zijn op elkaar afgestemd.

De activiteiten van Cultuurconnectie groeperen zich grofweg langs drie lijnen: de maatschappelijke omgeving waarin de leden functioneren, de vereniging als geheel met haar leden en haar geledingen (centra voor de kunsten, muziekscholen, volksuniversiteiten en provinciale ondersteuningsorganisaties) en het verenigingsbureau. De uitdagingen op het eerste terrein die we inmiddels al langer kennen en waar we misschien langzamerhand ook aan gewend beginnen te raken, zijn de forse afname van overheidsfinanciering, inkrimping van vaste dienstverbanden, meer nadruk op ondernemerschap (lees eigen verdien capaciteit) en bijbehorend daaraan een verschuiving van cultuureducatie voor particulieren naar samenwerken met het reguliere onderwijs en andere terreinen van de maatschappij zoals zorg en welzijn. De afname van overheidsfinanciering leidt niet in de laatste plaats ook tot afname van omvang van de leden en het inkrimpen van het ledenbestand in totaliteit. Dat gepaard aan een afname van het personeelsbestand dat onder de CAO Kunsteducatie valt, maakt dat de omvang van het beschikbare budget aan contributie, opslag over de cao en inkomsten uit dienstverlening onder druk staat. En daarmee ook drukt op de omvang en capaciteit van het bureau. Hoewel er een opleving in de waardering voor cultuureducatie en cultuurdeelname in de maatschappij en politiek op te tekenen valt, lijkt het einde van het gure klimaat nog niet in zicht. Ook de komende tijd zal dit vragen om innovatie en veranderingsbereidheid, bij alle betrokken partijen.

Voor het versterken van de vereniging en onze eigen organisatie hebben we vorig jaar de nodige stappen gezet in de modernisering van het lidmaatschap en de aantrekkelijkheid voor nieuwe leden door middel van de herziening integrale aanpak lidmaatschap Cultuurconnectie. Daarnaast is gekeken naar hoe de ambities van de vereniging, uitbreiding van het ledenbestand - Cultuurconnectie wil graag een aantrekkelijke vereniging zijn voor een zo breed mogelijke groep leden - en minimaal gelijkblijvende inkomsten in een optimaal businessmodel voor het lidmaatschap gegoten kan worden.

Voor het bureau zal de druk op omvang en budget, net als in het vorige werkplan, betekenen dat samenwerking het overkoepelende principe voor het komende jaar is. Naast de reeds bestaande samenwerking met verschillende partners, op diverse onderwerpen op tal van (beleids-)terreinen, zullen we nog intensiever gaan aansturen op organisatorische samenwerking en verbinding. Dat betekent dat we, zowel samen met de leden, als met andere brancheorganisaties meer zaken in gezamenlijkheid aanpakken. Denk hierbij voor de leden aan commerciële initiatieven die onze lid-organisaties collectief onder de aandacht van nieuwe klanten brengen en bij het bureau aan vernieuwing in dienstverlening aan onze collega's. Gezamenlijk zullen we onze ambities in kaart brengen en zullen we de samenwerking met bibliotheken, poppodia, musea, schouwburgen en theaters nadrukkelijk inzetten en praktisch insteken.

Voor het komend jaar staan de Tweede Kamerverkiezingen voor de deur. Dat is een belangrijk gegeven voor onze belangenbehartiging. Daarin zullen we niet alleen maar vaak in logische combinaties met relevante partners optrekken.

In gezamenlijkheid met 14 andere partners zullen we inzetten op promotie van de amateurkunst via iktoon, bij zowel het brede publiek als bij de beleidsmakers. Zelfstandig en ook middels de Federatie Cultuur (en afgeleid daarvan via MKB Nederland/VNO-NCW) zullen we alles op alles zetten om de waardering voor ons werk ook om te zetten in gunstige wet- en regelgeving en een gezond (financierings-)klimaat. En daar zullen we alle partners bij nodig hebben.

Mr. E. Van Oortmerssen- Schutte
Voorzitter Cultuurconnectie

November 2016

1. Hoofdthema's en prioriteiten in activiteiten

Hoofdthema's

In het Strategisch meerjarenplan Cultuurconnectie 2015 – 2018 worden de missie, de taken en daaruit voortvloeiende werkzaamheden van de vereniging bepaald. De focuspunten waarop we ons op richten zijn in vijf hoofdthema's te verdelen:

1. Samen sterk
2. Externe oriëntatie
3. Inzet op kwaliteit
4. Modernisering bedrijfsvoering
5. Kennis en expertise vergroten en delen

Prioriteiten in activiteiten

In een scherpere profilering in prioriteiten in 2017, mede op basis van de actualisering van het strategisch plan en bijbehorende meerjarenbegroting 2017, 2018, 2019, zetten we in op de volgende onderwerpen die op het niveau van maatschappelijke context van de leden, de vereniging en haar geledingen en het verenigingsbureau te onderscheiden zijn.

1. Samen sterk

- Netwerken onderhouden en faciliteren
- Instellen Klankbordgroep
- Landelijk Directeurenoverleg (LDOV) en Coördinatoren Overleg (COV) combineren

2. Externe oriëntatie

- Samenwerking met andere brancheorganisaties
- Inzet op collectieve promotie: Iktoon
- Samenwerking in belangenbehartiging
- Publiek/private samenwerking

3. Inzet op kwaliteit

- Inrichten certificering en erkenning
- Harmonisering kwaliteitskaders
- Verbreding Regiegroep Opleidingen Amateurmuziek (ROA)

4. Modernisering bedrijfsvoering

- Arbeidsvoorwaardenstrategie: proeftuinen modernisering arbeidsvoorwaarden
- Arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden ontwikkelen
- Verder samenwerken met collega-branches aan arbeidsverhoudingen en dienstverlening
- Agenderen onderwerpen: multifunctionele organisaties, nieuwe bedrijfsmodellen en digitalisering

5. Kennis en expertise vergroten en delen

- Door ontwikkelen benchmark KAnS
- Ledennet: collegiaal consult en projectenbank met voorbeelden en werkwijzen

Bovenstaande prioriteiten worden in de bijlage nader uitgewerkt. Dit is geen volledige beschrijving van alle werkzaamheden die het bureau uitvoert of alle activiteiten die in de vereniging ondernomen worden. Voor een goed overzicht verwijzen we graag naar het jaarverslag.

2. Verenigingsbureau en financiën

Uit ervaring blijkt dat een goed functionerende branchevereniging staat of valt met een professionele bureauorganisatie. Dat wetende blijft het bestuur inzetten op een minimale omvang die nodig is om de vereiste kwalitatieve en kwantitatieve inzet naar leden toe te waarborgen, om snel op actuele ontwikkelingen te kunnen inspelen, en om commerciële activiteiten te kunnen ontwikkelen en te (laten) realiseren. Ook komend jaar blijft er inzet nodig op het uitbouwen van strategische partnerschappen en het uitwerken van praktische partnerschappen, dat blijft aandacht en dus tijd vergen. Per januari 2017 bestaat de formatie uit 5,7 fte (waarvan een deel tijdelijk). In de loop van 2017 zal de omvang van het bureau met 0,5 fte afnemen.

Er zijn twee hoofdlijnen in de kleine, slagvaardige organisatie die de leden en het bestuur ondersteunt: *beleid* en *leden/commercie*. Onder leiding van de directeur geven het hoofd beleidszaken en de commercieel manager hier invulling aan. De directeur is verantwoordelijk voor lobby, belangenbehartiging, woordvoering en stuurt aan voor wat betreft beleidszaken en commerciële zaken (inclusief ledenbehoud en ledenwerving). Het *hoofd beleidszaken* is verantwoordelijk voor de inhoudelijke en beleidsmatige kant van het werk; het tot stand brengen van de CAO Kunsteducatie, beleidsadvies op diverse beleidsdossiers zoals arbeidsvoorwaarden, zzp, btw, bedrijfsmodellen, et cetera. De *commercieel manager* is verantwoordelijk voor het contact met de leden (ledenbehoud en ledenwerving) en zoekt naar commerciële kansen (leden voordeel, sponsoring, et cetera).

In het onderdeel *beleid* vindt de ondersteuning plaats door een *medewerker projecten* (KANs, Kwaliteitszorg, et cetera) en bij het onderdeel *leden/commercie* vindt de ondersteuning plaats door een *medewerker VU/communicatie*, die voor communicatie verantwoordelijk is en specifiek het contact met de volksuniversiteiten onderhoudt en ervoor zorgdraagt dat deze groep in alle activiteiten van de vereniging de aandacht krijgt die zij verdient. Het bureau wordt ondersteund door twee stafmedewerkers: een *administratief financieel medewerker* en een *bureaucoördinator*.

Financiering: commerciële activiteiten en collectieve inkoop

In 2017 blijft er extra druk op de financiële huishouding, ondanks de voorziening van € 150.000,- die in 2015 voor de komende drie begrotingsjaren is getroffen. Omdat de investering in modernisering van de organisatie en het zoeken van nieuwe vormen van financiering en samenwerking nog niet direct het eindresultaat oplevert, worden al op korte termijn nieuwe maatregelen voorzien. Cultuurconnectie wil en moet minder afhankelijk zijn van één specifieke inkomstenbron (contributie) en zal door middel van het inzetten van capaciteit van voornamelijk de commercieel manager en de directeur, haar inspanningen op het zoeken van financiële voordelen, fondsen en sponsors intensiveren. Ook in 2017. Daaraan ligt een Commercieel Plan ten grondslag. Verder zullen de commerciële activiteiten (zoals leden voordeel) ook via aanbod aan derden, zoals collega-brancheorganisaties of de koepel Federatie Cultuur, uitgebouwd worden.

Standaard Proposities

Vanaf medio 2015 zijn op basis van het toen opgestelde Commercieel Plan bestaande collectieve afspraken verder aangescherpt voor de toekomst en zijn passende producten en diensten toegevoegd. Onder andere zijn vaste jaarlijkse marketingvergoedingen ingevoerd. In het kader van samenwerkingen met externe partijen heeft Cultuurconnectie een drietal proposities ontwikkeld en uitgewerkt in het Commercieel Plan;

- Preferred Suppliers (collectieve inkoop met aantrekkelijke kortingen voor leden);
- Partners (preferred suppliership + sterke inhoudelijke bijdragen, waaronder redactioneel en workshops);
- Branchepartners (founders branche en/of brancheorganisatie).

Partners & Preferred Suppliers

De commercieel manager zal in 2017 het netwerk van preferred suppliers en partners (leveren tevens aanzienlijke inhoudelijke bijdragen) verder optimaliseren en leden daarmee nog meer voordelen bieden, financieel én inhoudelijk, in het zoeken van betrouwbare partners die met kennis van en ervaring binnen de branche gerichte diensten en producten aan kunnen bieden. Daarnaast leveren deze partijen een wezenlijke marketingbijdrage als alternatieve inkomstenbron.

Op commercieel gebied stelt de vereniging door het bundelen van krachten en samenbrengen van partijen haar leden in staat een gevarieerd scala aan diensten en producten tegen aantrekkelijke voorwaarden af te nemen door het bieden van collectieve voordelen. Ook daarom ben je lid! Uitgangspunt is dat het voordeel dermate aantrekkelijk is dat het elders niet gunstiger voorhanden is. Maar ook inhoudelijke branchekennis levert een aanzienlijke meerwaarde/voorsprong voor leden.

Samenwerking andere branches op commerciële zaken

Wanneer dat het ledenvoordeel aanzienlijk ten goede komt zal Cultuurconnectie hierbij verenigen met andere deelbranches uit de sector cultuur (bijvoorbeeld samen binnen de Federatie Cultuur). De commercieel manager speelt hierin een belangrijke rol; bij de onderhandelingen maar ook in het optreden namens de andere branches, zoals in 2016 voor de VSCD. Ook -richting in eerste instantie gezamenlijke leden- kan nauw met de VOB worden opgetrokken in commerciële trajecten. In lijn met de verdere harmonisatie tussen beide branches. Zowel qua tijdsbesteding als inhoudelijke kennis kan hierbij door meerdere partijen ineen voordeel worden behaald. Voor Cultuurconnectie kunnen kosten van commercieel management gedeeld worden.

Samenwerking VSCD/WNP op terrein van werkgeverszaken

Conform de doelstellingen van Cultuurconnectie is in 2016 een samenwerking aangegaan met brancheorganisaties VSCD (Vereniging van Schouwburg en Concertgebouwdirecties) en WNP (Werkgeversvereniging Nederlandse Podia). Door samenwerking streven de partijen een efficiëntie- en kwaliteitsslag te maken en ook een beweging te maken richting de toekomst en ontwikkelingen op lokaal terrein te volgen. Het streven is de samenwerking structureel van aard te maken en het aantal partners in de samenwerking binnen afzienbare termijn uit te breiden.

VSCD, WNP en Cultuurconnectie zetten de samenwerking in vanuit de eigenheid van de eigen achterban, gericht op het behalen van meerwaarde voor elk van hun leden. Concreet richt de samenwerking zich op de verbetering en verbreding van de dienstverlening door onder meer:

- optimaal gebruik te maken van de bij de samenwerkingspartners aanwezige expertise;
- structurele kennisdeling en afstemming op inhoudelijke dossiers en communicatie;
- het doen van gezamenlijke investeringen in online registratie en informatiesystemen;
- borgen van de continuïteit en snelheid van de dienstverlening, zowel op collectief als individueel niveau (denkt u aan dienstverlening als cao-helppdesk, voeren van cao-onderhandelingen, zzp-modelovereenkomsten, etc.).

Fondsenwerving voor branche(gerelateerde) initiatieven

Bij het werven van fondsen voor de cultuureducatieve branche zal de commercieel manager meer en meer worden ingezet om ook voor andere fondsen te gaan werven. Organisaties/initiatieven als Iktoon en Meer Muziek in de Klas hebben bijvoorbeeld geen of nauwelijks commerciële stootkracht of een extra steuntje in de rug nodig op gebied van sales. *Cross-selling*; De proposities kunnen in de gesprekken die (toch al) plaats hebben met de grotere commerciële bedrijven worden meegenomen in de acquisitie. Zowel wat tijdsbesteding als inhoudelijke kennis kan ook hierbij door meerdere partijen ineen voordeel worden behaald. Voor Cultuurconnectie kunnen toch al te maken kosten (deels) terugverdiend worden.

Revenuen uit nieuwe Cultuurconnectie initiatieven/projecten

Een nieuwe inkomstenstroom in 2017 moeten projecten zijn die voor de branche worden opgestart en zichzelf gaan uitbetalen. Zoals het *locatieplatform* waarbinnen onbenutte beschikbare zaalcapaciteit bij Cultuurconnectie-leden online wordt aangeboden en eenvoudig direct te boeken is. De Pilot hiervoor draait vanaf oktober 2016 in Utrecht en moet gedurende 2017 verder ingericht worden en publicitair aangekleed. Leden kunnen zo op eenvoudige kosteloze wijze aansluiten en nieuwe inkomsten genereren. Projectkosten worden vanuit de opbrengsten gefinancierd en ook Cultuurconnectie zal door een klein percentage voordeel hebben bij de revenuen zodat commerciële inzet gedekt wordt en het projectmarketingbudget versterkt.

Ook dienen andere vergelijkbare trajecten in 2017 opgezet te worden -ter promotie van de branche, kostenbesparend voor de leden en inkomsten genererend voor Cultuurconnectie- in het kader van mogelijk gezamenlijke sales, gezamenlijke marketing, gezamenlijke inkoop van media (programmaboekjes, reclameborden/advertentie-inkoop), et cetera.

Ook zal gekeken worden of door inspanningen binnen de branche beschikbare gelden aangewend kunnen worden, zoals bijvoorbeeld met het Jeugdcultuurfonds hoe de toegezegde 100 miljoen voor armoedebestrijding kinderen besteed kan worden of samen met Stichting tot Steun aan het Volksuniversiteitswerk projecten ten behoeve van de Volksuniversiteiten (televisiereclame, marketingstrategieën, et cetera).

Bijlage: uitwerking activiteiten

1. Samen sterk

Netwerken onderhouden en faciliteren

De leden ervaren de netwerkfunctie van Cultuurconnectie als zeer essentieel. Netwerken als die van P&O en financials & controllers, voor het individu en het collectief zijn deze momenten van kennisuitwisseling van onschatbare waarde, het bureau heeft ook veel baat bij de signaleringsfunctie die deze bijeenkomsten hebben. Waar interne netwerken in 'eigen kring' vooral informatie uitwisselen, zouden ze ook in staat gesteld moeten worden dwarsverbanden over de eigen branche heen te leggen. In 2017 zal steeds meer de samenwerking met andere branches worden gezocht bij de vorming van deze netwerken.

Specialistische netwerken

Dit geldt ook voor de gespecialiseerde netwerken: P&O, controllers, marketing. Waar deze nu in 'eigen kring' vooral informatie uitwisselen, zouden ze ook in staat gesteld moeten worden dwarsverbanden over de eigen branche heen te leggen (OR-netwerk, coördinatoren bedrijfsscholen, vacaturebank, et cetera). Op die manier willen we meer zichtbaar zijn, ook voor die organisaties die minder mogelijkheden hebben landelijke bijeenkomsten bij te wonen. Dit geldt ook voor de gespecialiseerde netwerken: Personeel & Organisatie, Financials & Controllers en Marketing & Communicatie. Het Hoofd Beleidszaken zal het P&O netwerk monitoren en bijeenkomsten verzorgen (op het gebied van Arbeidsrecht en CAO, denk aan: contracten sluiten, inschalingen, UWV beleidsregels, et cetera). De Medewerker Projecten zal het netwerk Financials en Controllers monitoren en jaarlijks minimaal één bijeenkomst organiseren.

Partners en preferred suppliers

In de nieuwe opzet van (externe) partners en preferred suppliers wordt hierbij ook -budgetneutraal- optimaal gebruik gemaakt van kennis, ervaring en netwerk van derde partijen. Het bureau zal de onderlinge informatie-uitwisseling stimuleren en de netwerkfunctie optimaal benutten. We brengen mensen, zowel fysiek als digitaal bij elkaar, door netwerkbijeenkomsten, informatiebijeenkomsten over actuele thema's op het gebied werkgeverszaken, werkgroepen (over de toekomst van de CAR-UWO, toekomst CAO Kunsteducatie en organisatiemodellen en inzet zzp), door bezoek op locatie en door facilitering via het Ledennet.

Instellen Klankbordgroep

De Manifestgroep heeft over de toekomst van haar initiatief gesproken en besloten in de huidige vorm niet verder te gaan. In plaats daarvan wordt er een 'Klankbordgroep' gevormd door een groep van (of groepen van) betrokken leden. De Klankbordgroep adviseert de directeur van het verenigingsbureau op relevante thema's. Per jaar wordt al naar gelang de behoefte (minimaal een) open themabijeenkomst belegd waarbij opiniërend met de leden van gedachten gewisseld kan worden over een thema. De klankbordgroep zal Cultuurconnectie adviseren bij het opstellen van haar werkplan. De groep heeft een open karakter, ook leden die niet in de Manifestgroep hebben deelgenomen worden uitgenodigd voor deze sessies.

Landelijk Directeurenoverleg (LDOV) en Coördinatoren Overleg (COV) combineren

Een groep van circa 12 directeuren van volksuniversiteiten neemt deel aan het LDOV. Er is besloten om vanaf eind 2016 het LDOV en het COV samen te voegen, waardoor in 2017 ook de coördinatoren van de volksuniversiteiten zich kunnen aansluiten. De deelnemers bespreken de actuele cursusgegevens, signaleren trends en wisselen ervaringen uit met daarnaast een meer thematische agendering. Gestreefd wordt ook naar verdieping die mogelijk kan worden aangereikt door gastsprekers. Het voorzittersoverleg volksuniversiteiten wordt tot nader niet langer gefaciliteerd.

2. Externe oriëntatie

Samenwerking met andere brancheorganisaties

De verbreding 'bovenlangs', ofwel het samengaan of opzoeken van verregaande samenwerking met andere branches binnen de culturele sector, zoals de bibliotheken, theaters, (pop)podia heeft blijvend aandacht. Op lokaal niveau vindt deze samenwerking al veelvuldig plaats. Het is niet meer dan logisch dat dat op landelijk niveau ook gebeurt. Er wordt doorgedaan op de ingeslagen weg en de samenwerking wordt steeds intensiever. De in 2016 gestarte samenwerking op het terrein van werkgeverszaken met de VSCD zal als het aan ons ligt een vervolg krijgen. Er worden verregaande gesprekken met de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) gevoerd en er zijn afspraken gemaakt om in ieder geval samen te werken op het gebied van arbeidsvoorwaarden, benchmark en kwaliteitszorg. In 2016 is hard gewerkt aan een intentieverklaring tussen VOB en Cultuurconnectie voor de harmonisering van de cao's en zijn er eerste gesprekken geweest over de samenwerking met de Stichting Certificering Openbare Bibliotheken (SCOB) in het kader van het harmoniseren van kwaliteitszorg en certificering. In 2017 wordt deze samenwerking verder onderzocht en uitgewerkt. Een stap naar verdergaande vormen van samenwerking ligt niet alleen in de maatschappelijke context c.q. werkzaamheden van de leden of in de vereniging en al haar geledingen, maar heel praktisch ook op het bord van het verenigingsbureau. Op beleid, commercie en projecten zullen onze medewerkers met de medewerkers van de andere verenigingsbureau's samenwerken of de dienstverlening voor de andere verenigingen geheel voor hun rekening nemen.

Inzet op collectieve promotie: Iktoon

We willen de zichtbaarheid van het werk van de leden in beleidsomgeving, bij media en bij publiek vergroten. Ook op het gebied van collectieve promotie geldt: we kunnen het niet meer alleen. We zullen de initiatieven blijven ontwikkelen en steunen om de collectieve promotie een 'boost' te geven, maar zeker ook aansluiten bij andere gremia. Cultuurconnectie is sinds 2016 een van de veertien landelijke organisaties die samen een breed gedragen voor collectieve promotie faciliteren. Het werk van de Stichting Collectieve Promotie Kunstbeoefening (SCPK) is overgedragen aan de nieuwe stichting Promotie Cultuurparticipatie die onder andere de campagne Iktoon realiseert. Daarmee heeft de SCPK haar activiteiten ook definitief beëindigt. De in 2016 gelanceerde campagne 'Iktoon' zal in 2017 een vervolg krijgen. Onderzocht wordt of de succesvolle landelijke televisiecampagne voor de volksuniversiteiten bij de publieke omroep (STER) in 2017 een vervolg kan krijgen. In 2017 wordt het netwerk Marketing en Communicatie meer betrokken bij Iktoon. Tevens wordt in dit onderzoek meegenomen of dit voor alle deelgroepen (kunstencentra, muziekscholen) mogelijk is. Ter financiering wordt gezocht naar externe financiering dan wel een financieringsmodel door een bijdrage van deelnemende leden buiten de contributie om.

Samenwerking in belangenbehartiging

Cultuurconnectie behartigt de belangen van de branche in het overleg met de relevante ministeries (OCW en SZW), de overheidskoepels IPO en VNG, Europese instituties, de Tweede Kamer, diverse adviesorganen (zoals de Raad voor Cultuur, de PO-raad en de VO-raad) en zelfstandige bestuursorganen (zoals het Fonds voor Cultuurparticipatie). We zijn onderdeel van MKB-Nederland via de Federatie Werkgeversverenigingen in de Cultuur (FC). Cultuurconnectie zoekt waar zinvol aansluiting bij en afstemming met, landelijke organisaties, zoals: Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA), de KNMO, de Federatie Cultuur, Kunsten '92, et cetera. In overleg met diverse belangenbehartigers in onze sector, zowel individueel (VOB, VSCD, Museumvereniging, KNMO, NAPK, VNPF) als overkoepelend (Federatie Cultuur) worden gezamenlijke strategieën bedacht en uitgevoerd. De vereniging profileert de branche bij alle betrokkenen en belanghebbenden, waar zinvol ook in het buitenland. Onze Europese aspiraties en initiatieven lopen onder andere via de European Music School Union. We zullen meer onderlinge samenwerking en uitwisseling stimuleren in het representeren van de leden in (inter-)nationale overleggen, zoals het platform International Music School Seminar (IMS) en de koppeling naar de EMU.

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017 zullen we alle relevante overkoepelende onderwerpen agenderen (zoals bezuinigingsmaatregelen, afstemming onderwijs op beroepsveld, fiscale maatregelen zoals het btw-dossier, de Geefwet, enzovoorts). Bij de landelijke politieke partijen zullen we input leveren voor ons collectieve belang, met oog voor individuele diversiteit en de lokale realiteit.

Lobby samen met de leden

Een goed georganiseerde lobby rust op vier pijlers: het vaststellen welke issues prioriteit hebben, het opbouwen van een relevant relatienetwerk, strategiebepaling, en het bouwen van een goed functionerende interne organisatie. De issues en te be-lobbyen partijen zijn te veelomvattend en de momenten van beïnvloeding te talrijk om als kantoor dit alleen te kunnen doen, daar ontbreekt de capaciteit voor. Voor het opbouwen en onderhouden van een structurele proactieve relatie met relevante stakeholders zullen we een beroep op de leden doen (zoals de actieve leden uit de Klankbordgroep). Gezamenlijk en gecoördineerd zullen we onze door middel van een kernboodschap en relevante issues invloed uitoefenen op landelijk beleid op cruciale momenten. Ook hierin is het belangrijk op te trekken met partners in het veld en elkaar te versterken in plaats van te beconcurreren.

*NOC*NSF voor de cultuur*

De sportsector kent in tegenstelling tot de cultuursector één stevige landelijke koepelorganisatie, het NOC*NSF, die als duidelijk aanspreekpunt voor de overheid dient en als lobbyist richting de overheid kan optreden. In deze organisatie werkt de breedtesport (NSF) innig samen met de topsport (NOC). Een dergelijke sterke, landelijke organisatie is van groot belang bij het positioneren van de sector en het formuleren van een gemeenschappelijk beleid. Cultuurconnectie zal het initiatief dat ze al genomen heeft om te bezien of een soortgelijke organisatie voor de cultuursector ook haalbaar is doorzetten. Één van de meest relevante partijen hierbij is de vertegenwoordiger uit de amateurkunstbeoefening, de Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie (KNMO).

Publiek/private samenwerking

Het besef van belang, nut en noodzaak van cultuureducatie en –participatie wordt versterkt door samenwerking en verankering in andere sectoren dan cultuur. Welzijn, zorg en onderwijs bijvoorbeeld: ook in die sectoren kan cultuureducatie en –participatie veel betekenen voor individuen en gemeenschappen. De vereniging wil de markt voor cultuureducatie, amateurkunst en volksuniversiteitswerk vergroten door middel van het aanboren van nieuwe markten en nieuwe afnemers. Dit kunnen de leden op eigen kracht doen of in samenwerking met andere partijen. Vanuit de wens tot verbreding van het bestaansrecht zullen we ook buiten de sector nieuwe verbindingen leggen, bijvoorbeeld met sport, zorg, onderwijs en welzijn. Het eerste onderwerp waarop we activiteiten zullen ontwikkelen is de samenwerking tussen cultuur en zorg. We zijn in 2015 gestart met een eigen symposium over dit onderwerp en zullen de logische samenwerkingspartners in 2016 verder op gaan zoeken.

3. Inzet op kwaliteit

Certificering en erkenning

De dreigende verschraling van het aanbod van cultuureducatie doet het belang van gedegen kwaliteitszorg toenemen. De leden aantoonbaar blijven onderscheiden als professionele en betrouwbare aanbieders van cultuureducatie en volksuniversiteitswerk is een voorwaarde voor het voortbestaan in de toekomst. Voor subsidieverstrekken, andere opdrachtgevers alsook eindgebruikers/ klanten dienen de leden een vanzelfsprekende partner zijn. Subsidieverstrekken en afnemers willen meer zicht hebben op kwaliteit. Daarbij is de zorg voor een hoogwaardige kwaliteit van diensten en producten essentieel. De leden van Cultuurconnectie hebben zich gecommitteerd in 2018 allen gecertificeerd te zijn voor het branche-eigen 'Kwaliteitskader Cultuureducatie en Amateurkunst'. Niet alle leden (organisaties zonder personeel in dienst binnen het uitvoerende werk) van Cultuurconnectie kunnen volgens het Kwaliteitskader Cultuureducatie en Amateurkunst worden gecertificeerd, voor deze groep is er een erkenning door de branchevereniging ontwikkeld. Eind 2016, begin 2017 wordt gestart met de erkenning. Voor de volksuniversiteiten die tot voorheen met een erkenningsregeling werkten wordt het kader aangepast, in 2015 is hiervoor een pilot gestart, die in 2016 afgerond zal worden.

In 2017 blijven we veel aandacht besteed aan kennisdeling en bewustwording van het belang van het Kwaliteitskader Cultuureducatie en Amateurkunst. Leden die het CultuurKeur keurmerk nog niet behaald hebben, blijven we motiveren om het certificeringstraject te doorlopen. We zullen het regionale model van ondersteuning en motivering, zoals dat bijvoorbeeld in Noord-Holland ontwikkeld is als voorbeeld voor andere regio's gaan uitdragen. Tijdens de algemene ledenvergadering op 20 april 2016 is er besloten een Erkenning Cultuurconnectie in te voeren voor leden die niet kunnen voldoen het Kwaliteitskader Cultuureducatie en Amateurkunst. Dit betreft organisaties/volksuniversiteiten die geen personeel in loondienst hebben in het uitvoerende werk. Deze regeling is in 2016 opgezet en zal in 2017 in gebruik worden genomen en nog verder uitgewerkt worden.

Harmonisering kwaliteitskaders

In verband met de groei van multifunctionele organisaties en accommodaties met daarin bibliotheken, volksuniversiteiten, theaters en musea, zijn in 2016 de eerste stappen gezet tot samenwerking met de SCOB (stichting certificering openbare bibliotheken). In overleg met de commissie kwaliteit wordt deze samenwerking 2017 verder onderzocht en uitgewerkt. Daarnaast wordt in 2017 gekeken naar de verdere mogelijkheden van het harmoniseren van kwaliteitskaders uit de direct aanpalende branches zoals welzijn en musea.

Verbreiding Regiegroep Opleidingen Amateurmuziek (ROA)

Cultuureducatie en amateurkunst zijn nauw aan elkaar verbonden. Daarom sluit het kwaliteitskader voor organisaties naadloos aan op de certificering van de opleidingen in de amateurkunst (HaFaBra en kaderopleidingen). In nauwe afstemming met de KNMO is in 2014 een landelijk cursistendiploma voor de HaFaBra tot stand gekomen. Voor 2017 staat de verbreiding van een dergelijk systeem naar andere muzikale disciplines (zoals piano, zang, koor, et cetera) centraal.

4. Modernisering van de bedrijfsvoering

Arbeidsvoorwaardenstrategie: proeftuinen modernisering arbeidsvoorwaarden

Organisaties zijn in het veranderende klimaat van financiële krapte en overgang naar kortdurend aanbod hard op zoek naar organisatie van arbeid op een wijze die het risico beperkt. Vaak wordt gebruik gemaakt van zzp'ers. De branche heeft behoefte aan een heldere visie over de toekomst van arbeidsverhoudingen in de sector, de vereniging wil haar leden op basis van onderzoek praktische instrumenten bieden (zoals de CAO) om hen hierbij te ondersteunen. Het wetenschappelijk onderzoek van de universiteit Tilburg naar de kenmerken van arbeid in de sector heeft o.a. een aantal proeftuinen opgeleverd die in 2017 tot aanbevelingen leiden van bedrijfsmodellen.

Arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden ontwikkelen

De functie cultuureducatie zal altijd een arbeidskapitaal aan docenten en facilitair personeel vereisen. Cultuurconnectie ondersteunt de organisaties in het organiseren van dit kapitaal, zorgt voor randvoorwaarden, modellen en lobbyt indien nodig bij relevante partners. De bezuinigingen nopen veel organisaties te snijden in de werkgelegenheid.

De wetwijzigingen in het arbeidsrecht van 2015 die de rechten van flexwerken beogen te versterken vergroten deze problematiek, de bedrijfsvoering komt steeds meer in het gedrang. De branche heeft sterk behoefte aan flexibiliteit, maatwerk en een vermindering van de risico's van inhuren van arbeid. Er is een verdergaande modernisering van de CAO Kunsteducatie nodig wil deze kunnen concurreren met goedkopere alternatieven en werkgevers in staat stellen de arbeid aan te laten sluiten bij de nieuwe vraag aan werkzaamheden. Het moderniseringsproces wat al enkele jaren gestart is vormt in de jaren 2015-2018 een van de beleidsspeerpunten van de brancheorganisatie. In 2015 is een grote slag geslagen op dit gebied; Er is afscheid genomen van een tal van onderwijsbepalingen (bijvoorbeeld het systeem van lesgebonden uren, niet-lesgebonden uren en de bovenwettelijke uitkering bij ontslag). Daarbij wordt gezocht naar een verlaagd risico voor werkgevers, een verhoging van de flexibiliteit en maatwerk, terwijl toch een sociaal kader wordt geboden aan de werkenden in de branche, het arbeidskapitaal. Bij de publieke stakeholders zal zo nodig branche-afspraken worden gemaakt. Volksuniversiteiten werken in plaats van werknemers vaak met zzp'ers of met zulke kleine contracten dat zij buiten de radar van de wetgever vallen. De fiscus en wetgever begeven zich middels strengere regels, aanpak schijnzelfstandigheid en de plannen tot overgang van het VAR-systeem naar het systeem van 'Beschikking geen loonheffing' (of een vergelijkbaar systeem) steeds verder in de praktijk van de organisaties. Mogelijkheden worden beperkt, risico's vergroot. De taak van de brancheorganisatie is relevante partners als fiscus en UWV te informeren van afspraken te maken voor deze organisaties. De modelovereenkomsten welke in 2015 en 2016 gesloten zijn zullen blijvend worden gemonitord.

Vervolg Arbeidsmarktverkenning Culturele sector SER/RvC en Arbeidsmarktagenda Kunsten '92

Het bureau zet vol in op de ontwikkeling van moderne arbeidsvoorwaarden en het oplossen van knelpunten op de arbeidsmarkt en doet dat onder andere door zitting te nemen in een tweetal commissies, de Commissie Arbeidsmarktverkenning culturele sector en de begeleidingscommissie Arbeidsmarktagenda.

In januari van 2016 hebben de Sociaal-Economische Raad (SER) en de Raad voor Cultuur (RvC) de Verkenning arbeidsmarkt culturele sector vastgesteld. Medio 2016 is door de Federatie Cultuur in samenwerking met vakbond

FNV Kiem gevraagd om een vervolg hierop. Eind 2016 zijn de SER en RvC van start gegaan om te onderzoeken hoe er zo concreet mogelijk aan de geconstateerde knelpunten kan worden gewerkt, welke maatregelen nuttig en haalbaar zijn en welke partijen aan zet zijn. De verwachte oplevering van het vervolg is voorzien in het voorjaar van 2017. Naar aanleiding van deze verkenning heeft minister Bussemaker in een Kamerbrief in mei de partners in de culturele en creatieve sector opgeroepen om een gezamenlijke arbeidsmarktagenda op te stellen, met daarin sector brede uitgangspunten voor de korte en middellange termijn. De minister heeft Kunsten '92 in oktober gevraagd "om vanuit een onafhankelijke positie het initiatief te nemen en werkgevers, vakbonden, beroepsgroepen en andere partners uit de creatieve en culturele sector daarbij te betrekken." De directeur zal de Federatie Cultuur in beide trajecten vertegenwoordigen, een inhoudelijke bijdrage leveren en daarmee ook zorgdragen voor de afstemming van beide trajecten op elkaar.

Verder samenwerken met collega-branches aan arbeidsverhoudingen en dienstverlening

Waarneembaar is dat schaalvergroting niet enkel binnen de branche plaatsvindt. Er ontstaan steeds meer multifunctionele culturele bedrijven. Zij hebben behoefte aan nauwe afstemming in de diverse arbeidsvoorwaardenregelingen die zij hanteren. Dat is een kans voor de betreffende brancheorganisaties om tot verdere samenwerking te komen, praktisch werkbare oplossingen aan te reiken en hun diensten gezamenlijk aan hun achterbannen aan te bieden. Met de partners uit de Federatie Cultuur heeft Cultuurconnectie in 2014 een commissie werkgeverszaken opgezet. Streven is waar mogelijk naar elkaar toe te bewegen op arbeidsvoorwaardengebied. Met enkele branches zal getracht worden de arbeidsvoorwaarden te harmoniseren. In 2015 is zelfs met de VOB een intentieverklaring hiertoe uitgesproken; In 2016 zal getracht worden de CAO Kunsteducatie waar mogelijk te harmoniseren met de CAO Openbare bibliotheken.

Agenderen onderwerpen: multifunctionele organisaties, nieuwe bedrijfsmodellen en digitalisering

Multifunctionele organisaties

De één na de andere multifunctionele (culturele) accommodatie is, of wordt, momenteel gerealiseerd. De afgelopen jaren zien we dat steeds meer gemeenten kiezen voor dit geïntegreerde concept. We zullen onze leden vanuit de al aanwezige kennis in de branche ondersteunen bij eventuele hulp- of informatievragen. Ook hierbij wordt samengewerkt met de collega branches.

Nieuwe bedrijfsmodellen

Om de organisatiekosten terug te brengen en/of beter op de fluctuerende vraag te kunnen insprijgen zijn vaak grote hervormingen van de traditionele organisaties nodig. Er wordt meer ondernemerschap gevraagd van organisaties en hun medewerkers, nieuwe markten moeten worden aangeboord, samenwerking moet worden gezocht, het business model moet vaak grondig worden herzien. Men is over het algemeen al een eind op weg, maar de komende jaren zal dit onderwerp toch sterk van belang blijven. Cultuurconnectie zal op dit onderwerp leden blijven ondersteunen.

Digitalisering

Het proces van digitalisering speelt een voorname rol in de huidige manier van ondernemerschap, daarom ook binnen de cultuureducatie. Zowel in de bedrijfsvoering van de lid-organisaties als bij de vakinhoudelijke kant, de wijze van lesgeven en de manier van het gebruik door de cursisten. Cursisten/deelnemers zijn in het dagelijkse leven meer en meer gewend aan een digitale omgeving, ook de cultuureducatie móet hierin mee. Digitalisering moet steeds meer worden ingezet in de dagelijkse praktijk van de lidorganisaties. Via voorlichting en preferred supplierschap en waar nodig samenwerking, zal Cultuurconnectie haar leden hierin ondersteunen en verder professionaliseren. Dit doet Cultuurconnectie onder andere door het creëren van online platforms, het neerzetten van een nieuwe volksuniversiteit.nl-omgeving en inhoudelijke sessies. Maar ook (intensieve) samenwerkingen met spelers uit de markt worden opgezet om goed op de wensen van leden en hun doelgroepen in te kunnen springen.

5. Kennis en expertise

Door ontwikkelen benchmark KAnS

De benchmark KAnS (Kunsteducatie Analyse Systeem) is van cruciale betekenis, zowel voor de individuele leden bij het genereren van managementinformatie, als voor de totale branche in het leveren van branchegegevens die onontbeerlijk zijn voor lobbyactiviteiten. KAnS heeft de afgelopen jaren een verdere verdieping gekregen. In 2017 gaan we onderzoeken hoe de vragenlijst meer aansluiting kan krijgen bij het benchmarksysteem van de VSCD. Cultuurconnectie zal wederom samen met het CBS een publicatie met kengetallen van de branche uit gaan brengen.

Ledennet: Collegiaal consult en projectenbank met voorbeelden en werkwijzen

In 2016 is het nieuwe Ledennet gereed gekomen. Deze digitale ontmoetings-, informatie- en uitwisselingsplaats biedt vele faciliteiten die kennisdeling en ontmoeten gemakkelijker maken. Er zal in 2017 blijvend aandacht zijn voor het vullen en actueel houden van deze gezamenlijke kennisbron.

Zo is op het Ledennet een database aangelegd waar bestaande kennis en competenties van leden en ex-leden gedeeld kan worden. Hierdoor kunnen leden makkelijk opzoeken wie ze voor specialistisch collegiaal advies kunnen benaderen (bijvoorbeeld op het vlak van lobby, vrijwilligers, bedrijfsmodellen, multifunctionele organisaties, etc.). De drempel om kennis te delen en elkaar te benaderen moet worden verlaagd. Waar dienstverlening van het bureau geen uitkomst biedt, vult intercollegiaal consult dat aan. Het bureau gaat in 2017 door met het actief werven voor de collegiaal consultants database.

Het delen van ervaringen heeft aandacht binnen de vereniging. 'Best' en 'worst practises' worden door medewerkers en leden verzameld en beschikbaar gesteld zodat leden van elkaar kunnen leren en investeringen ten volle benut worden.

Geslaagde initiatieven komen zo meer tot wasdom doordat de vereniging zorgt dat ze vindbaar zijn, en getoetst. Streven is om productontwikkeling meer gestructureerd binnen de sector te laten plaatsvinden. Zo kan door de vereniging de ontwikkelingen of innovaties als één gezamenlijke business case worden behandeld en vindt niet iedereen hetzelfde wiel uit. Goede projectvoorbeelden (op het vlak van kwaliteitszorg bijvoorbeeld) en voorlopers (op het vlak van community arts, etc.) worden hiertoe in een bank 'opgenomen': Deze bank is in 2015 opgezet en zal in 2017 verder worden ingericht en gevuld.

Colofon

Werkplan 2017 Cultuurconnectie

Eindredactie: Jan Brands

Cultuurconnectie, Utrecht, november 2017

© Cultuurconnectie, 2017

Cultuurconnectie - brancheorganisatie voor cultuureducatie, amateurkunst en volksuniversiteitswerk - bundelt centra voor de kunsten, muziekscholen, volksuniversiteiten, provinciale ondersteuningsorganisaties voor kunst en cultuur en andere werkgevers die cultuureducatie bieden en kunstbeoefening mogelijk maken. Namens, voor en met de leden behartigt Cultuurconnectie hun belangen, bouwt aan arbeidsverhoudingen en maakt afspraken over arbeidsvoorwaarden. De vereniging stimuleert en adviseert aangesloten organisaties bij de ontwikkeling van maatschappelijk ondernemerschap en eigentijds werkgeverschap, biedt actuele informatie en maakt kennisuitwisseling mogelijk. Door het bundelen van krachten en samenbrengen van partijen biedt de vereniging de leden een breed scala aan diensten en voordelen. Cultuurconnectie vergroot de bekendheid en kwaliteit van het werk van haar leden en zorgt dat de branche een gekende en erkende partner is in het cultuurpolitieke en sociaaleconomische debat.